1859. N°. 116.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 28 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 27 September.

Bij kon. besluit van den 23sten dezer zijn benoemd tot 2de luitenants bij de dienstdoende schutterij alhier de hh. mr. S. Le Poole, S. de Renitz en A. de Fremery, thans schutters.

— Gisteren heeft aan het depart. van oorlog te 's Hage de aanbesteding plaats gehad van de levering van 6000 eenmans wollen dekens, in zes perceelen, elk van 1000 stuks. Er zijn vijf inschrijvingsbiljetten ingekomen, als van de heeren Gebr. van Wijk en Co. alhier voor *f* 4.94 per stuk; H. C. J. van Wensen alhier voor *f* 4.84; J. C. Zaalberg en Zn. alhier voor *f* 4.78, Scheltema en Zn., mede alhier, voor dezelfde som, en Posthumus te Maastricht, voor *f* 4.63. Dientengevolge is aan den heer Posthumus de gunning verleend voor de levering van 1000 stuks, tegen *f* 4.63; terwijl nader door den minister van oorlog zal worden beslist omtrent de gunning der overige vijf perceelen aan de heeren Zaalberg en Scheltema.

— In den *Alg. K. en L. B.* van den 24sten dezer doet de directeur van het kabinet van pleisterbeelden, teekeningen en prenten van de hoogeschool te Leyden, de heer J. L. Cornet, even als in vorige jaren mededeeling van de aanwinsten van gemeld kabinet, over 1858—1859. In de eerste plaats wordt ons medegedeeld, dat de verzameling teekeningen van D. P. G. Humbert de Superville door aankoop weder aangroeide en dat het werk van dezen kunstenaar thans voor het grootste gedeelte hier bijeen gevonden wordt. Wij zien verder, dat er buiten deze en nog eenige andere teekeningen van Hollandsche meesters zijn aangekocht onderscheidene etsen, grootendeels uit de Hollandsche school, voorts gravuren uit vroegeren en lateren tijd, zwarte-kunstprenten, lithographiën, alsmede boeken, die op de kunst betrekking hebben. Vervolgens vernemen wij, dat het kabinet van de hooge regering (door tusschenkomst van heeren curatoren der akademie), behalve de in dit jaar verschenen afleveringen van *l'Oeuvre de Rembrandt — par Charles Blanc*, de tien eerste afleveringen van de allerbelangrijkste verzameling: *Nederlands Oudheden*, enz.; *naar de natuur geteekend en geëtst door D. van der Kellen Jr.* mogt ontvangen. Eindelijk blijkt uit het verslag, dat ook thans weder verscheidene personen hunne belangstelling in deze, der akademie in der daad tot sieraad strekkende, kunstverzameling door het toezenden van geschenken aan den dag legden.

— Bestuurders van het Haagsche Genootschap tot verdediging van de Christelijke godsdienst hebben den heer A. Réville, predikant bij de waalsche gemeente te Rotterdam, als schrijver eener Fransche verhandeling *over het Evangelie van Mattheus*, met den uitgeloofden eereprijs van *f* 400 bekroond. Ook hebben zij aan eenen insgelijks Franschen schrijver over hetzelfde onderwerp, die de woorden *ΠΕΙΡΑ ΓΝΩΣΕΩΣ ΜΗΤΗΡ* tot zinspreuk genomen had, den gewonen zilveren eerepenning toegelegd, bijaldien hij zijnen naam wil bekend maken.

— Den 3den October aanst. zal aan 's rijks munt te Utrecht gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het examen als essayeur.

— De *Kerkel. Cour.* bevat eene beslissing van 't prov. kerkbestuur van Gelderland, ten gevolge waarvan de predikant H. W. Witteveen van zijne kerkelijke bediening en ambt van predikant der herv. gemeente te Ermelo is ontzet, o. a. ten gevolge van het niet willen afgeven van gelden uit de diaconiebus op zijne catechisatie geplaatst, wegens het onwettig benoemen van een onderling en het zich niet onderwerpen aan de dien ten gevolge hem opgelegde schorsing, door ten eigen huize voortdurend godsdienstoefening te houden.

— Betreffende den ontvlugten, maar, zooals gemeld is, weder gevangen genomen misdadiger H. Schultz, verneemt men nader, dat hij ter zake zijner ontvlugting ter beschikking van den officier van justitie te Assen was gesteld. Op weg naar Meppel echter bekwamen de geleiders kennis, dat hij zich op nieuw aan diefstal had schuldig gemaakt, door in den nacht, die op zijne ontvlugting volgde, van een landbouwer te Staphorst eenige jagtbenoodigdheden te hebben ontvreemd. De landbouwer, die den diefstal ontdekte, trachtte zich van den misdadiger Schultz meester te maken, doch deze ontkwam, en de boer vermogt niet hem in te halen. De rijksveldwacht heeft, na het bekend worden hiervan, hem naar Zwolle teruggebragt, om voor dezen diefstal op nieuw te regt te staan.

's GRAVENHAGE, 27 September.

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen tot kapitein-magazijnmeester der artillerie van de 2de kl. te Heusden den 1sten luit. J. F. Buffart, magazijnmeester van de 3de kl. aldaar, en aan den gepensioneerden majoor J. J. Majolé, bij gunstige uitzondering, den rang te verleenen van luit.-kolonel.

— Door Z. M. is de heer A. van der Velde Cz., civiel architect, benoemd tot architect bij de burgerlijke openbare werken in Ned. Indië.

— Bij het dep. van koloniën zijn bevorderd: tot referendaris, de hoofdcommies J. C. P. Evers, en tot commiesen, de adjunct-commiesen H. W. Stieler en J. C. Hooykaas; en benoemd: tot adjunct-commies de heer P. L. van Driel, laatstelijk boekhouder bij het werk der Indische kopermunting te Amsterdam.

— De baron Gericke van Herwijnen, Ned. gezant bij het Belgische hof, is alhier aangekomen.

— De minister van koloniën zal op morgen geen gehoor verleenen.

— Een berigt uit Batavia van 6 Aug. jl., per telegraaf bij de regering ontvangen, meldt: »Geen nieuws; alles gaat goed."

— De winkelier Tak, vroeger verdacht van brandstichting in het huis in de Tweede Wagenstraat alhier, is thans in vrijheid gesteld.

— Zaturdag ll. is, in de kazerne van het regiment dragonders, de kast opengebroken van een opperwachtmeester, waarin geborgen was de vijfdaagsche soldij voor de compagnie. De dader of daders van dezen diefstal zijn nog niet ontdekt.

— Gisteren is in den vijver, nabij de societeitstent in het Bosch, in een zak met steenen gevuld gevonden het lijkje van een eerstgeboren kind, dat reeds in een staat van ontbinding verkeerde.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 26 September.

Wegens ongesteldheid van den heer van Reenen werd het voorzitterschap door den heer Dullert waargenomen. Deze deelde de ontvangst mede van verschillende wets-ontwerpen, waaronder een betrekkelijk de noorder- en zuiderspoorwegen, in de vorige zitting onafgedaan gebleven, en een tot goedkeuring eener overeenkomst met de Ned. ijzeren spoorwegmaatschappij tot spoorversmalling.

De commissie van redactie voor het adres van antwoord op de troonrede bragt haar, ingevolge de gemaakte bedenkingen, gewijzigd ontwerp ter tafel. De kamer besloot de beraadslagingen daarover morgen te houden.

Genoemd ontwerp luidt als volgt:

Sire!

§ 1. De tweede kamer der staten-generaal stelt op hoogen prijs de verzekering, die zij mogt ontvangen van Uwer Majesteits goede verstandhouding met de buitenlandsche mogendheden. Zij verbeidt daarvan gunstige uitkomsten voor de belangen van Nederland.

§ 2. Ook omtrent onze binnenlandsche aangelegenheden deelde Uwe Majesteit ons veel mede, wat stoffe geeft tot tevredenheid. En mogen dan niet alle wenschen zijn vervuld, wij erkennen met dankbaarheid de groote voorregten, waarin ons volk zich verheugen mag.

§ 3. Uwe Majesteit wees ons met welgevallen op de vaderlandsliefde van dat volk en op den uitmuntenden geest, dien zee- en landmagt bestendig doen blijken. Dat bewijs van koninklijke goedkeuring zal door allen worden op prijs gesteld. Het Nederlandsche volk, Sire! wij staan er Uwe Majesteit borg voor, zal nimmer voor offers terugdeinzen, gevorderd om zijne onafhankelijkheid en zijn grondgebied te bewaren, wanneer die mogten worden aangerand of bedreigd.

§ 4. Het is eene gelukkige omstandigheid, wanneer de toestand van 's rijks schatkist de gelegenheid schenkt om met kracht de hand te slaan aan de uitvoering van groote werken van algemeen nut. Wij zullen de daaromtrent ons door Uwe Majesteit toegezegde voorstellen zoo spoedig mogelijk in behandeling nemen met al de aandacht en met al den ernst, die het gewigt van het onderwerp vordert. — Worden door die kostbare ondernemingen aanmerkelijke lasten op de toekomst gelegd, wij meenen met Uwe Majesteit, dat groote voorzigtigheid noodig zal zijn bij wijziging van het bestaande belastingstelsel, voor zoover daaruit eene vermindering der gewone inkomsten van den staat zou voortvloeijen.

Bemoedigend is evenwel Uwer Majesteits verzekering, dat intusschen de ruimte der in de schatkist beschikbare middelen gedoogt, met schulddelging voort te gaan.

§ 5. Te regt herinnert ons Uwe Majesteit, dat die hoogst bevredigende toestand van 's lands geldmiddelen grootendeels de vrucht is der voordeelen, door de Oost-Indische bezittingen van het rijk opgeleverd, en ook daarom zullen wij er ons steeds over verblijden, wanneer de offers, die strekken om den bloei en de verdere ontwikkeling dier bezittingen te bevorderen, met geene karige hand worden gebragt.

Zullen bloei en ontwikkeling aan de regering steun en kracht geven, zij zullen onbereikbaar zijn zonder eerbiediging en krachtige handhaving van het gezag. Mogt dit gekrenkt of bedreigd worden, wij koesteren het vaste vertrouwen, dat Uwe Majesteit niet te vergeefs zal hebben gerekend op de vaderlandsliefde van het in Indië gevestigde deel van het Nederlandsche volk, noch, waar het noodig is, op de zee- en landmagt, die reeds zoo

dikwijls haren moed en haar beleid op schitterende wijze hebben aan den dag gelegd.

§ 6. Wij verheugen ons over de mededeeling, dat in de West-Indische koloniën rust en orde heerschen. Het ons toegezegde gewijzigd voorstel tot afschaffing der slavernij aldaar zien wij met levendige belangstelling te gemoet.

§ 7. Ook de nieuwe wets-ontwerpen, die aan ons zullen worden voorgesteld, en de gelegenheid, die ons zal worden gegeven om de behandeling te hervatten van andere, wier afdoening de tijd in onze vorige zitting niet heeft toegelaten, zullen ons welkom zijn. Zij zullen ons te meer welkom zijn, omdat wij vertrouwen, daardoor in staat te zullen worden gesteld, de uitvoering te helpen regelen van meer dan één gewigtig beginsel onzer grondwet.

§ 8. Wij weten het, Sire! onze werkzaamheden zullen weder menigvuldig zijn. Maar bij het behoud van rust en vrede, met de liefde voor vaderland en vorst in het hart, en nederig vertrouwend op den Goddelijken bijstand en zegen, durven wij hopen, dat het ons met inspanning van al onze krachten gelukken zal, onze tegenwoordige zitting goede vruchten te doen dragen tot heil van Nederland.

Zitting van Dingsdag 27 September.

Aan de orde is de beraadslaging over het adres van antwoord op de troonrede.

De algemeene strekking en de onderscheidene §§ van het adres werden zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd; alleen § 4 gaf aanleiding tot eenige discussie. Ten slotte werd het geheele adres met algemeene (58) stemmen aangenomen. Het zal den koning worden aangeboden door eene commissie, bestaande uit de leden der commissie van redactie, met toevoeging van de hh. Kingma, Meeussen, van der Poel en den voorzitter.

Donderdag zal er eene zitting worden gehouden, waarin de heer Duymaer van Twist het woord zal voeren over de zaak van Banjermassing.

AMSTERDAM, 27 September.

Zaturdag ll. heeft de wis- en natuurkundige afdeeling der kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering gehouden. Tegenwoordig waren de hh. Simons, voorzitter, van Breda, Conrad, Staring, Lobatto, van Hall, Verloren, Storm Buysing, W. Vrolik, Oudemans, Schroeder van der Kolk, van Rees, Elias, van Hasselt, Matthes, Buys Ballot, Stamkart, Harting, van Geuns, v. d. Hoeven, von Baumhauer en Voorhelm Schneevoogt.

De secretaris deed mededeeling van de ingekomen stukken en brieven. De Société d'agriculture te Moskou had aan de akademie ruiling van boekwerken voorgesteld. Ook uit Bogota in Nieuw-Grenada was een dergelijk verzoek ontvangen.

De minister van binnenl. zaken had kennis gegeven, dat andermaal ƒ1000 was bestemd tot het voortzetten der onderzoekingen nopens de middelen tot wering van de verwoestingen van den paalworm.

Op voorstel, in der tijd door wijlen von Humboldt gedaan, is door Z. M. het besluit genomen, om de waarnemingen betreffende het aardmagnetismus in Indië te doen plaats hebben. Met betrekking hiertoe werd door den minister van binnenl. zaken kennis gegeven, dat door Z. M. was benoemd tot geografisch ingenieur de heer d^r. P. A. Bergsma, die spoedig naar Java zal vertrekken, ten einde die waarnemingen aan te vangen.

De heer v. Baumhauer leverde hierop eene wetenschappelijke bijdrage over salpeter-analyses.

De heer van Breda deed eene mededeeling over het onderwerp, waarover hij bij eene vroegere gelegenheid reeds had gesproken, namelijk over de insecten, welke gaten boren in hout en lood. Doorboord hout was door hem ter tafel gebragt, waarin eene larve was geplaatst in de maand Junij. Eenige maanden later was door den heer v. Breda eene tor in plaats der vroegere larve gevonden.

Vervolgens leverde de heer W. Vrolik eene wetenschappelijke bijdrage over eene kalfsmisgeboorte, welke in hare soort tot de buitengewone of globosen moet gerangschikt worden, onder de algemeene benaming van hopelooze misgeboorte, waaromtrent eenige belangrijke beschouwingen werden medegedeeld. Hierbij vestigde de spreker o. a. de aandacht op het hoogst opmerkelijke verschijnsel, dat in deze misgeboorte volstrekt geen zenuwen waren te vinden, terwijl daarentegen de huid volkomen in normalen toestand zich bevond. De heer van der Hoeven was hieromtrent van gevoelen dat het volstrekt noodig was het onderzoek nog verder voort te zetten, hetwelk de heer Vrolik ook op zich nam.

Ten slotte werd door den heer van Rees eene mededeeling aangeboden over de sinussen en cosinussen en door den heer van Hasselt over de bladen van eene plant tot de apocineae behoorende, waaruit in Oost-Indië, naar het beweren der inlanders op de Poggy-eilanden, het zoo doodelijk pijlgift wordt bereid, waarop de vergadering door den voorzitter werd gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 25 September.

Het rapport van kapitein M'Clintock, aan den secretaris der admiraliteit, betreffende zijnen togt tot onderzoek naar het lot van kapitein Franklin, bevat de navolgende bijzonderheden: Te Point-Victory, op de Noordwestkust van het Koning-Willems-eiland, is een rapport gevonden gedagteekend 25 April 1848, en geteekend door de kapiteins Crozier en Fitzjames. Uit dit rapport zien wij dat de schepen *Erebus* en *Terror* den 22sten April 1848 te midden der ijsschotsen door de bemanning verlaten zijn geworden en dat die lieden, ten getale van 105, onder bevel van kapitein Crozier, zich naar de Groote-Visch-rivier hadden begeven. Sir John Franklin overleed den 11^den Junij 1847. Zeer veel belangwekkende voorwerpen, aan onze ongelukkige landgenooten toebehoord hebbende, zijn op de westkust van het Koning-Willems-eiland bijeenverzameld, en andere hebben wij gekregen van de Eskimos, die ons ook mededeelden dat een der schepen, na verlaten te zijn geworden, in het ijs zakte en zonk, en het andere op de kust was geworpen, waar het sedert is blijven liggen en voor hen een bijna onuitputtelijke bron van rijkdom opleverde. De *Fox* kon niet tot gene zijde der Bellotstraat doordringen, en overwinterde in de Brentford-baai, bij den mond der Groote-Visch-rivier. De ontdekkingen en verkenning over 800 mijlen langs de kust geschiedden met sledevaarten in het afgeloopen voorjaar, onder bevel van luitenant Hotson, kapitein Yonna en mij zelven. Van de lotgenooten van Franklin heeft men niets ontdekt, wel eenige menschelijke geraamten, half vergane kleederen, horologiën, zilveren lepels en vorken, geweren enz. Aangezien een uitvoerig verslag onzer verrigtingen ongetwijfeld voor hunne lordschappen belangwekkend zal zijn, heb ik het hiernevens gevoegd, met eene kaart onzer nasporingen en ontdekkingen, en zoo spoedig mogelijk zal ik zelf mij bij de admiraliteit aanmelden, om nadere inlichtingen te geven en het te Point-Victory gevonden rapport over te leggen.

Vermoedelijk zijn de 105 personen, die na den dood van Franklin te land naar de groote Visch-rivier wilden door dringen, in de sneeuw omgekomen. Uit het verslag der reis kan men opmaken, dat men het vinden van een noordwestelijken doortogt, het doel van Franklin, voor altijd zal moeten opgeven.

— De toebereidselen voor de Chinesche expeditie worden vlijtig voortgezet. Drie oorlogschepen hebben bevel ontvangen om zich tot vertrek gereed te maken. Zij zullen detachementen ligte infanterie, tirailleurs en 1000 man marine-soldaten naar Alexandrië overvoeren, van waar deze soldaten naar Suez zullen vervoerd worden, om aan boord van stoombooten naar hunne bestemming te vertrekken.

— De *Noordsche Bij*, die te Petersburg uitkomt, deelt berigten mede uit Kiachta, waarin het gebeurde aan de Peiho nader wordt bevestigd. Daarin wordt gezegd, dat de Chinezen 1000 man hebben verloren. De Amerikaansche gezant is tot Peking kunnen doordringen, maar hij wordt opgesloten gehouden. Deze handelwijze hadden de Fransche en Engelsche gezanten voorzien, en aan eene zoodanige behandeling wilden zij zich, en te regt, niet blootstellen. Het eenigste wat hun te laste kan gelegd worden is, dat zij de zaak met ontoereikende krachten hebben ondernomen.

Berigten uit Hong-Kong van 10 Aug., met de overland-post ontvangen, melden dat er te Shanghai verscheidene Europeanen waren vermoord geworden. Van stremming van het handelsverkeer was geen sprake.

— Het stoomschip *Express*, van Iersey naar Guernsey en Southampton bestemd, is tegenover Corbière op een klip gestooten, en zal waarschijnlijk weg zijn. De 200 passagiers zijn, slechts drie uitgezonderd, behouden aan wal gekomen. Dit ongeval wordt toegeschreven aan de onkunde van den stuurman, tegen wien bevel van gevangenneming is uitgevaardigd.

— Bij Great Lewes is een stoomketel gesprongen, waardoor 4 personen en eenig vee zijn omgekomen. Ook is te Shirehampton een stoomvaartuig, ten gevolge van het springen des ketels, geheel uit elkander geslagen, waarbij 2 of 3 der opvarenden het leven hebben verloren.

— De bezittingen van den onlangs overleden baronet sir Jamsetjee Jejeebhoy, vroeger koopman te Bombay, zijn bij het kantoor der successieregten aangegeven op eene waarde van nagenoeg 85 lacs ropijen (8,500,000 £ of omtrent ƒ102,000,000).

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 September.

Omtrent de schikking der Italiaansche zaken blijven de berigten zeer uiteenloopend en op meer dan een punt tegenstrijdig. Als hoogstwaarschijnlijk wordt daaromtrent nu het volgende medegedeeld. De conferentie te Zurich zal uiteengaan, na den vrede tusschen Frankrijk en Oostenrijk verzekerd te hebben. Sardinië zal slechts een wapenstilstand teekenen, en om alle aanleiding tot hervatting der vijandelijkheden tusschen Oostenrijk en Sardinië weg te nemen, zullen de overige hoogst belangrijke vraagstukken op een congres behandeld worden. Dat congres zal te Brussel gehouden worden, en ook Spanje zal daarin zitting hebben, omdat dit land nog eenige aanspraak meent te hebben op Parma. Er wordt ook gezegd dat de koning van België het voorzitterschap zou bekleeden en dat de leden zouden gekozen worden uit de vorstelijke huizen, zoo als prins Albert, aartshertog Maximiliaan enz., maar dit is zeer twijfelachtig.

Betreffende de grondslagen, waarop het congres zou plaats hebben, beweert men dat die uit de volgende zullen bestaan: herstelling van den groothertog van Toskane, met eene vrijzinnige wetgeving; teruggave van de Romagna aan den Paus, onder aanstelling van eenen burgerlijken gouverneur; afstand van het hertogdom Modena aan het huis van Parma, behoudens schadeloosstelling van het huis van Este; vereeniging van Parma en Piacenza met Sardinië; instelling van een onderkoningschap te Venetië, met een nationaal bestuur onder den aartshertog Maximiliaan, en eindelijk afstand door Oostenrijk en Spanje van de regten, die zij op Parma en Modena vermeenen te hebben.

In tegenoverstelling van deze berigten meldt de Engelsche *Observer*, die dikwijls het gevoelen van lord Palmerston uitdrukt, dat de zamenkomst te Biarritz geen gunstig gevolg heeft opgeleverd en dat Engeland aan een congres, dat zich de verdeeling van Midden-Italië ten doel stelt, niet zal deelnemen. Ook de *Morn. Post* zegt, dat er betreffende de Italiaansche quaestie nog niets is geregeld, en dat de reis van koning Leopold niet in verband staat met het houden van een congres. Volgens dit blad is de inlijving der hertogdommen bij Sardinië waarschijnlijk, volgens den *Times* niet.

Dat de toestand in Italië al meer en meer ingewikkeld wordt, zal niemand ontkennen. In Italië zijn velen daarom ook van gevoelen, dat ten laatste de hervatting van den oorlog onvermijdelijk zal zijn.

— De koning van België heeft Zaturdag morgen Biarritz verlaten en zich over Marseille naar Genève begeven.

— 's Lands stoomfregat *Sané*, van 450 paardenkrachten, is, ten gevolge van eene dwaling met het kompas, op een gevaarlijk punt van de kust van Bretagne, de Raz-de Sein genoemd, verongelukt. De bemanning is gered.

— Omtrent de expeditie naar China verneemt men dat die stellig uit 12,000 man zal bestaan, onder bevel van een divisie-generaal, vergezeld van eenen militairen gezant. Te Toulon worden daartoe 6 transportschepen en te Brest 4 fregatten gereed gemaakt. Men wacht nog den courier af die den 7den Aug. van Honkong is vertrokken, alvorens de laatste bevelen te geven.

— De instructie in de zaak van het kind van den heer Hua wordt ijverig voortgezet. Naar men verneemt is de opligtster Léonie Chéreau genaamd. Zij moet het kind ontvreemd hebben om haar minnaar toch een kind te vertoonen en tot een huwelijk aan te zetten, daar het kind, waarvan zij moeder was, was gestorven.

— Berigten van de grenzen van Marokko deelen mede, dat de vijand zich teruggetrokken heeft, na de steden Lalla Marghonia en Nedsowna aangetast en de Fransche bergwerken van Maziz in brand gestoken te hebben. De onzen hebben hierop de bergwerken van Romban door een voldoend aantal troepen laten bewaken, en gingen verder voort met het nemen van krachtige maatregelen. De planters hopen dat de Fransche expeditie de grenzen zal overschrijden, om de Marokkanen duchtig te kastijden en een aanval op de stad Ouchda te doen.

ITALIE.

De koning van Sardinie heeft te Monza de deputatie uit de Romagna, die hem de souvereiniteit kwam aanbieden, ten gehoore ontvangen. De koning heeft, onder betuiging van eerbied voor den Paus, echter een in de hoofdzaak gelijkluidend antwoord gegeven als aan de vroegere deputatiën uit Midden-Italie. Hij drukte zich o. a. aldus uit: „Ik zeg u mijn hartelijken dank voor de wenschen, die gij mij uit naam der bevolking van de Romagna hebt te kennen gegeven. Als katholiek vorst zal ik steeds den grootsten eerbied blijven koesteren voor het hoofd onzer kerk; als Italiaansch vorst daarentegen erken ik met Europa de noodzakelijkheid, dat de klagten, door de bevolking van uw land aangeheven, welke regtmatig zijn, spoedige en afdoende maatregelen vereischen; met al mijne magt zal ik uwe zaak ondersteunen bij de groote mogendheden. Vertrouwt op de zucht voor regtvaardigheid, welke die mogendheden bezielt. Stelt vertrouwen op de edelmoedigheid van den keizer der Franschen, die het groote werk tot bevrijding van Italie, dat zoo heilrijk begonnen is, zal voortzetten en voleindigen, waardoor hij zich op duurzame wijze de erkentelijkheid van Italie heeft verworven. Uwe eensgezindheid en zucht tot bewaring der orde en tucht vervullen mijn hart met innige vreugde; geen beter en krachtiger middel zou door u kunnen aangewend worden om uwe toekomst te verzekeren. Europa zal erkennen dat het pligtmatig en voor het algemeen welzijn noodig is alle rustverstoring voor te komen door voldoening te schenken aan het regtmatige verlangen der volken.

— Een brief uit Rome, in *l'Univers* opgenomen, zegt dat de Paus de voorstellen van den heer de Gramont heeft afgewezen. Wel zullen er eenige concessiën worden gedaan, die zelfs door den kardinaal Antonelli noodzakelijk worden geacht, maar zij zullen slechts den uiterlijken vorm betreffen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 25 September.

HH. KK. HH. de prins en prinses Frederik der Nederlanden zijn alhier aangekomen. De prins heeft zijne reize over Hanover genomen en heeft aldaar een bezoek bij het hof afgelegd. Morgen vertrekken de vorst en de vorstin naar Muskau.

— Op den 21sten dezer, den verjaardag van den kroonprins, heeft de koning van Hanover den eersten steen gelegd aan de nieuwe Christuskerk in de hoofdstad, welke hij geheel uit zijne eigene middelen laat bouwen en aan de nieuwe zoogenaamde Christusgemeente schenkt.

— Uit Leipzig schrijft men dat, hoewel de St. Michiels-mis nog niet is geopend, er reeds belangrijke zaken zijn gedaan. Het zoolleder is zeer gezocht en wordt tot hoogere prijzen verkocht; de fijnste soorten zelfs met eene verhooging van 15 pCt. De Pruissische en Oostenrijksche militaire administratiën doen groote aankoopen. In laken wordt mede nog al veel handel gedreven. Pelterijen worden niet gezocht.

— Nabij Frankfort is Donderdag ll. in eene groote door stoom gedreven houtzagerij brand ontstaan, die zoo snel toenam dat niet alleen het gebouw, maar ook de groote voorraad van gezaagd hout, weldra in vlam stond. Groot was de schrik, welke zich daardoor onder de bewoners, vooral van het naburige gedeelte der stad, verspreidde, daar de groote Engelsche gasfabriek slechts door een eerst half voltooid gebouw van de plaats des brands gescheiden en eene gasontploffing te vreezen was, die eene vreeselijke verwoesting kon aanrigten en ook aan vele menschen het leven kosten. Gelukkigerwijs dreef de wind de vlammen in eene tegenovergestelde rigting en dit gevaar werd afgewend. De houtzagerij was niet te behouden en is tot den grond afgebrand.

— De vereeniging die zich te Frankfort, ter bevordering van de Duitsche eenheid, heeft gevormd, heeft van de politie geen verlof kunnen erlangen om te vergaderen. Zij heeft zich nu op den senaat beroepen, die echter geheel uit behoudsmannen bestaat.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 24 September.

Bij besluit des keizers is eene commissie benoemd om voorstellen te doen tot hervorming van het stelsel der directe belastingen. De leden dier commissie zijn uit de onderscheiden kroonlanden gekozen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 27sten September de heer L. de Hartog, van Gorinchem, in de regten, na openbare verdediging zijner *Dissertatio ad regulam nemo sibi possessionis causam mutare potest.*

INGEZONDEN.

Brood en vleesch zijn de voornaamste voedingsmiddelen en het verbruik daarvan levert een maatstaf van toe- of afnemende welvaart, wanneer men slechts op de juistheid der opgaven veilig kan afgaan.

In 1822 werden verbruikt:	In 1858 zijn veraccijnsd:
868,750 Ned. ponden tarwe	1,855,432 Ned. ponden tarwemeel
415,000 Amst. » tarwemeel	1,272,065 » » roggemeel
937,500 Ned. » rogge	en in verhouding tot de bevolking per hoofd
465,900 Amst. » tarwemeel	
of berekend gemiddeld per hoofd 's jaars	50.6 Ned. ponden tarwe
37.8 Ned. ponden tarwe	34.7 » » rogge.
41.15 » » rogge.	

Gewis is dat eene gunstige verandering te noemen, wanneer het verbruik van brood en wel van tarwebrood toeneemt. De oorzaken liggen niet ver te zoeken, — want de plaatselijke accijns beliep in 1822 *f* 3.75 van de Amsterdamsche zak tarwe en 90 cents van dezelfde hoeveelheid rogge, — of in vergelijking met het thans bestaande tarief van de 100 Ned. ponden

tarwe in 1822 *f* 6.00, in 1858 *f* 3.00
rogge in 1822 *f* 1.44, in 1858 *f* 0.90.

Wat het vleesch betreft, is het noodig de vroeger medegedeelde opgaven eenigermate te verduidelijken, zoodat men de volgende cijfers van veraccijnsd slagtvee verkrijgt:

	1822	1858
runderen	900	1100
kalveren	1800	1140
schapen	1200	
varkens	1800	

Als men aanneemt, waartegen geen bezwaar schijnt te bestaan, dat de zwaarte of het gewigt van het rundvee dat geslagt wordt niet verschilt van dat van 1822, is er eene niet onbeduidende vermindering in het verbruik van kalfsvleesch op te merken; terwijl dat van rundvleesch niet in gelijke verhouding met het cijfer der bevolking is toegenomen.

Overigens is het zeer waarschijnlijk, dat de afschaffing der belasting op schapen- en varkensvleesch wel tot vermindering van het verbruik van rundvleesch heeft bijgedragen.

Wat het verbruik van *visch* betreft, is het niet te gewaagd het denkbeeld aan te nemen, dat het ook in de laatste jaren zeer is verminderd, als men weet, dat vroeger eene belasting werd geheven op de zeevisch, bedragende 5 pCt. van de waarde, die p. m. *f* 2,400 opbragt.

De uitkomsten der aanstaande 10-jarige algemeene volkstelling zullen welligt aanleiding geven, om eenigermate den toestand der bevolking van voorheen en thans onderling te vergelijken, ofschoon het moeijelijk is eenige opgaven te verzamelen betreffende de bevolking van 1822. 't Is trouwens niet onmogelijk eene en andere berekening te maken, die niet van belang ontbloot zijn.

M.

ADVERTENTIEN.

Voorspoedig bevallen van een ZOON M. E. M. DE TIMMERMAN — VAN TONDEREN.

DEVENTER, 24 September 1859.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON S. W. PERRIN, geb. WETKENS.

LEYDEN, 25 September 1859.

Bevallen van een ZOON A. M. M. VERBRUGGE, geliefde Echtgenoote van

LEIDEN, 25 September 1859. C. A. FRANCHIMON.

Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON M. C. VAN KLEEF, Echtgenoote van

LEYDEN, 27 September 1859. A. J. SCHRETLEN.

Heden ontsliep tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen mijne geliefde Dochter JACOBA.

J. MOGGE POUS,
LEIDEN, 23 September 1859. Wede. Mr. E. A. VAN DONGEN.

Heden overleed aan verval van Krachten Mejufvrouw CATHARINA COUVEE, in den ouderdom van bijna 84 jaren.

J. VAN 'T HOOFT,
LEYDEN, 24 September 1859. *Executeur-Testamentair.*

Heden trof mij ten tweeden male de treurigste slag des levens door het afsterven mijner geliefde Echtgenoote WILHELMINA VAN ROMBURGH. Zij werd mij door den dood ontrukt, mij nalatende drie Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen.

LEYDEN, 27 September 1859. T. F. VLIELAND.

Door het sterfgeval zal op aanstaanden Vrijdagmorgen de winkel gesloten blijven en er niet worden verkocht.

Voor de menigvuldige bewijzen van belangstelling, bij de voltrekking van ons Huwelijk ondervonden, betuigen wij, ook namens onze wederzijdsche Betrekkingen, onzen opregten dank.

B. N. J. T. MOLKENBOER;
LEIDEN, 25 September 1859. J. P. E. MOLKENBOER, HERMANS.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming en belangstelling, gedurende de ziekte en bij het overlijden van mijnen Echtgenoot JOHANNES HOPMAN ondervonden, betuig ik bij deze, ook namens mijne Kinderen, mijnen opregten dank.

M. J. CRAMER, Wed. HOPMAN.

DE HOMOIOPATHISCHE GENEESWIJZE.

MEDEDEELINGEN TOT VERSPREIDING VAN DE KENNIS DEZER METHODE,

ONDER MEDEWERKING VAN VERSCHEIDENE BINNEN- EN BUITENLANDSCHE GELEERDEN,

BIJEENVERZAMELD DOOR

Dr. A. J. GRUBER, Dr. F. W. O. KALLENBACH en Dr. L. J. VAN ROIJEN.

Homoiopathische Geneesheeren te Rotterdam.

Dit Werk wordt uitgegeven in 4°. vellen van vier pag. De Inteekenaren ontvangen de vellen successivelijk naar mate zij uitkomen, doch nooit meer dan 26 in een jaar. Prijs *franco* door het geheele land **tien cents per vel.** Men abonneert zich bij alle Boekhandelaars, of bij den Uitgever H. NIJGH, te *Rotterdam*.

Inhoud van vel 1—6: Voorwoord. — Levensgeschiedenis van Hahnemann. — Homoiopathische Dieet. — Een geval van Heupontsteking. — Mededeeling van een niet-Geneeskundige. — De Homoiopathische geneesmiddelen. — Een langdurige maagziekte. — Longtering. — Eene oogziekte. — Ontdekking der Homoiopathie. — De zuigeling. — Chronische oogontsteking. — De grootte der giften. — Verstuiken van den voet. — Jicht-Asthma. — Langdurige diarrhee. — Wat kan een leek bij 't heerschen eener epidemie voor zich en de zijnen doen? I. Cholera. — Het opmaken van een ziekte-beeld.

Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Heer B. A. BARKET, worden verzocht zich vóór of op den 15den October 1859 te willen aanmelden ten huize van den Wel-Ed. Geb. Heer A. LIBRECHT LEZWYN, alhier.

LEYDEN, 27 September 1859.

BIDSTOND VOOR ISRAËL,

In de ZAAL, Noordeinde, Wijk I, N°. 29,

Op Vrijdag 30 September 1859, 's avonds ten half acht ure.

Spreker: D^s. H. J. P. v. D. LINDEN, te *Bergschenhoek*.

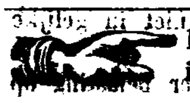

Met Zaturdag den 1sten October zal de afgesloten Zwemplaats in den Singel aan de Heerenpoort **gesloten** zijn.

Iemand, dagelijks eenige uren ter zijner dispositie hebbende, beveelt zich minzaam aan voor het **gewoon- en dubbel-boekhouden.** Adres onder de Letters **A. W.** aan den Boekdrukker G. VAN LEEUWEN, Haarlemmerstraat.

LEIDEN, September 1859.

OPENBARE VERPACHTING,

op het Raadhuis binnen de Gemeente *Leyden*, op Donderdag den 6den October 1859, des middags te 12 ure, van:

"*Het invorderen van de belasting op het* OPHALEN of OPENEN der BRUGGEN *alhier*, *voor den tijd van* 3 *jaren en* 2 *maanden*, *ingaande* 1 *November* 1859.

Waarvan de Voorwaarden liggen dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter lezing ter plaatselijke Secretarie, van des voormiddags *tien* tot des namiddags *twee* ure.

Bij de op den 24sten September 1859 ten overstaan van den te *Leyden* residerenden Notaris Mr. J. L. KLAVERWYDEN gehoudene veiling, in het *Heeren-Logement* aan den Burg aldaar, is de KLEEDERBLEEKERIJ MET WOON- EN WASCHHUIS en verdere getimmerten, staande en liggende onder *Leyderdorp* in de *Oe- en Paardenlaan*, in bod gebragt op *f* 6050.—.

Zullende de afslag ter bovengemelde plaatse geschieden op Zaturdag den 1sten October 1859, des avonds ten 7 ure, terwijl inmiddels ten Kantore van genoemden Notaris verhoogingen worden aangenomen tegen genot van één vijfde van iedere verhooging.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

te *Valkenburg*, in het Logement het *Wapen van Valkenburg*, op Woensdag den 12den October 1859, des avonds ten *zes* ure, van:

Een hecht en sterk HUIS, thans ingerigt tot drie Woningen, zijnde eene Woning voorzien van eenen grooten Kelder; voorts SCHUUR, KOE- EN PAARDENSTALLING, MET DORSCHVLOER, eene partij best TUIN- EN TEELLAND, BOOMGAARD EN ERVE, staande en gelegen te *Valkenburg*, nabij de Kerk, groot te zamen 37 roeden, 26 ellen; tot uitoefening van den Landbouw of Warmoezierderij, zoomede tot inrigting van eene of andere Fabriek, zeer geschikt.

Het voorschreven perceel zal 4 werkdagen vóór en op den dag der verkooping kunnen worden bezigtigd; terwijl inmiddels nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te *Katwijk aan den Rijn*.

Uitgave van VAN DRUTEN & BLEEKER, te *Sneek*.

De goedkoopste nieuwe en degelijke Werken vindt men in

VAN DRUTEN & BLEEKER'S GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK VOOR ALLE STANDEN,

waarvan reeds 23 deelen, behelzende hoogst belangrijke Werken over allerlei vakken van wetenschap, tegen den prijs van 70 cts à *f* 1.20, in plaats van *f* 2.40 à *f* 3.60, zijn verschenen. Het laatste werk dat thans het licht ziet is:

DE ZEE EN HARE WONDEREN,

Natuurkundige beschrijving van 't geen zij is en 't geen zij bevat,

Naar den 4den druk uit het Hoogd. van Dr. G. HARTWIG, door A. WINKLER PRINS. 2 deelen in gr. 8°, 430 pag's *f* 1.90. Geb. *f* 2.30.

Berigten van uitgaaf en lijsten der reeds verschenen Werken zijn in elken Boekwinkel gratis verkrijgbaar.

Uittreksel uit een brief van den heer W. LIGTHELM, Dépôthouder te *Voorburg*.

»Wat de Haarolie aangaat zoo heb ik daarvan ook goede uitkomst gezien. Ik had er een vriend een fleschje van cadeau gemaakt en na korten tijd gebruikt te zijn kan men reeds zien dat op een kale plek van het hoofd, die sedert 3 jaar na eene ziekte daarop ontstaan was, nieuwe haren ontstaan." enz.

De **Oud Carthagena's Bergplanten-Olie** is een zeker onfeilbaar middel tot behoud van het hoofdhaar, het fraaiste sieraad hetwelk ons gegeven is, het conserveert de kleur, en verlevendigt de haarwortels zoo dat de gebruikers gewaarborgd zijn tegen ontijdige grijsheid en kaalhoofdigheid. Alle schadelijke bestanddeelen zooals de Metaal- en Kwikzouten, zijn met zorg uit verwijderd gehouden, zoodat het aan allen die hun hoofdhaar op prijs stellen met vertrouwen aanbevolen wordt. De prijs is 60 Cts. per flesch.

A. BREETVELT Az.,

Hoofd-Dépôthouder, te *Delft* en verder ook te bekomen bij

N. J. Sanders Gz., Leyden, Haarlemmerstraat.	Wed^e. Bosman, Gouda.
J. H. Keller, Rotterdam W. Wagestr.	Gebr. Kauling, Gouda.
A. Reynardt, » Hoogstraat.	H. den Ouden, Soetermeer.
J. J. Vollaerts, Woerden.	W. Ligthelm, Voorburg.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 26 September.

Tarwe, goede en puike van *f* 9.— tot *f* 9.50; mindere van *f* 8.30 tot *f* 8.90. Rogge: *f* 6.80 à *f* 7.—. Gerst: Winter *f* 5.30 à *f* 5.60; dito Zomer *f* 4 20 à *f* 5 20.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 9.90 tot *f* 10.70. Pruissische Rogge *f* 6.40 à *f* 6.70.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 26 September.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{13}{16}$	$64\frac{7}{8}$	$64\frac{7}{8}$
Dito Certificaten	3 "	$78\frac{1}{16}$	$78\frac{3}{16}$	—
Dito dito	4 "	$98\frac{9}{16}$	$98\frac{3}{4}$	$98\frac{9}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$ "	95	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ "	$127\frac{1}{2}$	$127\frac{3}{4}$	$127\frac{5}{8}$
O. I. Leening	4 "	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ "	78	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ "	101	—	—
BELGIE	$2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$ "	$51\frac{3}{4}$	$51\frac{5}{8}$	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3 "	—	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	$1\frac{1}{2}$ "	34	$34\frac{1}{8}$	$34\frac{1}{16}$
Dito Obligatiën	3 "	$45\frac{5}{8}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3 "	$43\frac{5}{8}$	$43\frac{3}{4}$	$43\frac{3}{4}$
Bewijzen Coupons		$4\frac{13}{16}$	$4\frac{7}{8}$	—
PORTUGAL, te Londen	3 "	$44\frac{7}{8}$	$44\frac{15}{16}$	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 "	$104\frac{1}{4}$	$104\frac{3}{8}$	—
Dito dito 1828 en 1829	5 "	102	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5 "	—	—	—
Dito 1840	4 "	$83\frac{3}{4}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4 "	$83\frac{1}{16}$	$83\frac{1}{8}$	—
Dito dito Nieuwe	4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6 "	—	—	—
Certificaten van dito	6 "	$63\frac{3}{4}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 300 "	150	—	—
Dito Obligatiën	4 pCt.	79	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ "	$101\frac{7}{8}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	5 "	—	—	—
Dito	4 "	—	—	—
Dito Metall.	5 "	$57\frac{1}{8}$	$57\frac{1}{4}$	$57\frac{1}{4}$
Dito Nieuwe	5 "	$75\frac{1}{2}$	$75\frac{5}{8}$	$75\frac{5}{8}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ "	$30\frac{7}{16}$	$30\frac{1}{2}$	$30\frac{7}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5 "	$99\frac{5}{8}$	—	—
SARDINIE	5 "	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	$4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	5 "	$27\frac{1}{2}$	$27\frac{5}{8}$	—
GRENADA, Obligatiën	$3\frac{1}{2}$ "	$16\frac{3}{8}$	$16\frac{3}{4}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3 "	$22\frac{1}{4}$	$22\frac{1}{4}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën				
Grieken $3\frac{1}{4}$				

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.60 à 9.70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.